

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра ділової іноземної мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Валентина ІЩЕНКО

« 27 » 06 2025 р.

Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови»
освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
спеціальність	В11 ФІЛОЛОГІЯ (за спеціалізаціями)
галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
ступінь вищої освіти	бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови» рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри ділової іноземної мови
Протокол № 10 від 27.06.2025 року.

Полтава 2025

Укладач: Іщенко Валентина Леонідівна, доцент кафедри ділової іноземної мови, к.філол.н.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» спеціальності В11 Філологія ступеня бакалавр, к.філол.н, доцент

_____ Валентина ІЩЕНКО

« 30 » 06 2025р.

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Основна іноземна мова: практична фонетика англійської»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки – висхідна	
Мова викладання	Українська, англійська
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/семестр вивчення	1/1
Кількість кредитів ECTS/кількість модулів	3
Денна форма навчання:	
Кількість годин: 90 год – загальна кількість:	
- Лекції: -	
- Практичні заняття: 36 год.	
- Самостійна робота: 54 год.	
- Вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 1 семестр - екзамен	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: 90 год – загальна кількість: 1 семестр – 90 год.	
- Лекції: -	
- <u>Практичні</u> (семінарські, лабораторні) заняття: 6 год.	
- Самостійна робота: 84 год.	
- Вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 1 семестр - екзамен	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є оволодіння студентами основами теорії і практики фонетики англійської мови, необхідними для формування мовних навичок та підготовки до практичної перекладацької діяльності з дотриманням орфоепічних норм сучасної англійської мови.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання, які забезпечує навчальна дисципліна «Бізнес аналіз та проектний менеджмент в ІТ- галузі»

<i>Програмні результати навчання</i>	<i>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</i>
ПРН-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ПРН-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ПРН-14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	СК-4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ються), описувати соціолінгвальну ситуацію. СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. СК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною

	термінологією для розв'язання професійних завдань.
--	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Фонетичні одиниці. Голосні звуки англійської мови. Транскрипція

Тема 1. Класифікація та артикуляція голосних фонем.

Артикуляція та фонетичний розбір звуків /i:/-/ɪ /; /æ/-/e//ɑ :/-/ʌ /; /u:/-/ʊ /; /ɔ :/-/ɒ /; /z :/-/ə/. Поняття довготи звуку. Правила транскрибування фонем. Розпізнавання, імітування та продукування цільових звуків. Алофони. Розпізнавання цільових звуків у потоці зв'язного мовлення. Модифікація фонем у зв'язному мовленні. Аудіювання коротких діалогів. Засвоєння скоромовок за темою.

Тема 2. Дифтонги та трифтонги: особливості артикуляції.

Правила будови та артикуляції англійських дифтонгів /eɪ /; /aɪ /; /ɔ ɪ /; /aʊ / /əʊ /; /ɪ ə/; /eə/; /ʊ ə/. Поняття ядра та глайду. Практичне вживання англійських дифтонгів та трифтонгів з використанням автентичного аудіоматеріалу. Редукція дифтонгів. Опрацювання скоромовок. Фонетичний розбір слів.

Модуль 2. Приголосні звуки, їх основні характеристики

Тема 3. Класифікація та артикуляція приголосних фонем.

Артикуляція приголосних фонем. Поняття про асиміляцію як фонетичне явище, що притаманне усім мовам. Типи асиміляції. Артикуляція приголосного /w/ в порівнянні з /v/. Фонетичне явище зв'язуючого /t/ (linking /t/). Артикуляція приголосного /t/ в інтервокальній позиції. Артикуляція приголосного /l/, артикуляція груп «вибуховий приголосний + l», явище латерального вибуху (lateral plosion). Опрацювання скоромовок за темою.

Модуль 3. Наголоси та їх функції

Тема 4. Словесний наголос.

Поняття словесного наголосу. Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.

Тема 5. Фразовий наголос.

Поняття про фразовий наголос. Сильні та слабкі форми. Логічний наголос. Емфатичний наголос. Поняття про взаємозалежність наголосу в реченні та його семантичного навантаження.

Модуль 4. Інтонація та ритм.

Тема 6. Інтонація. Графічне зображення інтонації. Способи інтонування тексту.

Інтонаційна група (синтагма) та її компоненти. Інтонаційні моделі. Графічне зображення інтонації (Graphical Presentation of Intonation). Термінальний тон, як головний компонент синтагми. Типи тонів. Використання тонів в комунікативних типах речень. Тonoграма речень автентичних аудіоматеріалів. Інтонація речень зі вставними словами, зверненнями та однорідними членами. Інтонація в складних реченнях. Імітація зразків діалогічного мовлення. Імітація та продукування мовлення з вираженням позитивних та негативних

емоцій засобами просодії. Опрацювання автентичних діалогів і текстів. Інтонування речень.

Тема 7. Ритм мовлення. Ритмічна група.

Особливості англійського ритму. Поняття «ритмічна група». Правила поділу на ритмічні групи. Відпрацювання автентичних аудіоматеріалів, імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. Ритмічне читання англійського тексту.

Тема 8. Темп мовлення.

Особливості англійського темпу мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.

Розділ 4. Тематичний план вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

1	2	3	4	5	6
Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	кількість годин
Модуль 1. Фонетичні одиниці. Голосні звуки англійської мови. Транскрипція					
Тема 1. Класифікація та артикуляція голосних фонем.		<u>Практичне заняття 1.</u> Артикуляція та фонетичний розбір звуків /i:/-/ɪ /; /æ/-/e/. Поняття довготи звуку. Правила транскрибування фонем. Розпізнавання, імітування та продукування цільових звуків. Модифікація фонем у зв'язному мовленні. Аудіювання коротких діалогів. Засвоєння скоромонок за темою.	2	Вивчити та відпрацювати скоромонок за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 2.</u> Правила артикуляції та транскрибування звуків /ɑ:/-/ʌ /; /ʊ:/-/ʊ /; /ɔ:/-/ɒ /; /z:/-/ə/. Алофони. Розпізнавання цільових звуків у потоці зв'язного мовлення. Прослуховування та імітація автентичних діалогів за темою. Діалогічне мовлення. Опрацювання скоромонок.	2	Вивчити та відпрацювати скоромонок за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 3.</u>	2	Вивчити та	4
Тема 2. Дифтонги та					

1	2	3	4	5	6
		вибуху (lateral plosion). Опрацювання скоромовок за темою. <u>Практичне заняття 8.</u> ПМР №2	2		
Модуль 3. Наголоси та їх функції					
Тема 4. Словесний наголос.		<u>Практичне заняття 9.</u> Поняття словесного наголосу. Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.	2	Дібрати художньої літератури приклади використання слів із подвійним наголосом. Вивчити та віл практикувати скоромовки за темою.	3
		<u>Практичне заняття 10.</u> Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.	2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4
Тема 5. Фразовий наголос.		<u>Практичне заняття 11.</u> Поняття про фразовий наголос. Сильні та слабкі форми. Логічний наголос. Емфатичний наголос.	2	Дібрати художньої літератури приклади та розставити фразовий наголос (логічний наголос та емфатичний наголос).	4
		<u>Практичне заняття 12.</u> Поняття про взаємозалежність наголосу в реченні та його семантичного навантаження.	2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4

1	2	3	4	5	6
		<u>Практичне заняття 13.</u> ПМР №3	2		
Модуль 4. Інтонація та ритм.					
Тема 6. Інтонація. Графічне зображення інтонації. Способи інтонування тексту.		<u>Практичне заняття 14.</u> Інтонаційна група (синтагма) та її компоненти. Інтонаційні моделі. Графічне зображення інтонації (Graphical Presentation of Intonation). Термінальний тон, як головний компонент синтагми. Типи тонів. Використання тонів в комунікативних типах речень. Тonoграма речень автентичних аудіоматеріалів. Практичне використання фонетичних явищ.	2	Дібрати приклади використання дієслів у різних функціональних стилях.	3
		<u>Практичне заняття 15.</u> Інтонація розповідного, питального, окличного та спонукального речення. Інтонація речень зі вставними словами, зверненнями та однорідними членами. Інтонація в складних реченнях. Імітація зразків діалогічного мовлення. Імітація та продукування мовлення з вираженням позитивних та негативних емоцій засобами просодії. Опрацювання автентичних діалогів і текстів. Інтонування речень.	2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Дібрати уривки з художньої літератури розповідними, питальними, окличними та спонукальними реченнями. Проінтонувати приклади.	4
	Тема 7. Ритм мовлення. Ритмічна група.	<u>Практичне заняття 16.</u> Особливості англійського ритму. Поняття «ритмічна група». Правила поділу на ритмічні групи. Відпрацювання автентичних аудіоматеріалів, імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне	2	Дібрати з художніх текстів приклади вживання «ритмічних груп». Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Темп мовлення.		використання фонетичних явищ. Ритмічне читання англomовного тексту.			
		<u>Практичне заняття 17.</u> Особливості англійського темпу мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.	2	Виписати з поетичних творів уривки та продемонструвати особливості англійського темпу мовлення. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 18.</u> ПМР №4	2		
			36		54

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

1	2	3	4	5	6
Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	кількість годин
Модуль 1. Фонетичні одиниці. Голосні звуки англійської мови. Транскрипція					
Тема 1. Класифікація та артикуляція голосних фонем.		<u>Практичне заняття 1.</u> Артикуляція та фонетичний розбір звуків /i:/-/ɪ /; /æ/-/e/. Поняття довготи звуку. Правила транскрибування фонем. Розпізнавання, імітування та продукування цільових звуків. Модифікація фонем у зв'язному мовленні. Аудіювання коротких діалогів. Засвоєння скоромовок за темою.	2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 2.</u> Правила артикуляції та транскрибування звуків /ɑ :/-/ʌ /; /u:/-/ʊ /; /ɔ :/-/ʊ /; /z :/-/ə/. Алофони. Розпізнавання цільових звуків у потоці зв'язного	2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4

1	2	3	4	5	6
Тема 2. Дифтонги та трифтонги: особливості артикуляції		мовлення. Прослуховування та імітація автентичних діалогів за темою. Діалогічне мовлення. Опрацювання скоромовок.			
		<u>Практичне заняття 3.</u> Правила будови та артикуляції англійських дифтонгів /eɪ /; /aɪ /; /ɔɪ /; /aʊ / /əʊ /; /ɪ ə/; /eə/; /ʊ ə/. Поняття ядра та глайду. Опрацювання скоромовок. Фонетичний розбір слів.		Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 4.</u> Практичне вживання англійських дифтонгів та трифтонгів з використанням автентичного аудіоматеріалу. Редукція дифтонгів. Опрацювання скоромовок. Фонетичний розбір слів.		Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 5.</u> ПМР №1			5

Модуль 2. Приголосні звуки, їх основні характеристики

Тема 3. Класифікація та артикуляція приголосних фонем.		<u>Практичне заняття 6.</u> Артикуляція приголосних фонем. Поняття про асиміляцію як фонетичне явище, що притаманне усім мовам. Типи асиміляції. Практичне використання фонетичних явищ. Засвоєння скоромовок за темою.	2	Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Дібрати 5 прикладів асиміляції (із художніх текстів чи з газет).	6
		<u>Практичне заняття 7.</u> Артикуляція приголосного /w/ в порівнянні з /v/. Фонетичне явище		Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити	6

1	2	3	4	5	6
		зв'язуючого /r/ (linking /r/). Артикуляція приголосного /r/ в інтервокальній позиції. Артикуляція приголосного /l/, артикуляція груп «вибуховий приголосний + l», явище латерального вибуху (lateral plosion). Опрацювання скоромовок за темою. <u>Практичне заняття 8.</u> ПМР №2		діалоги.	5
Модуль 3. Наголоси та їх функції					
Тема 4. Словесний наголос.		<u>Практичне заняття 9.</u> Поняття словесного наголосу. Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. <u>Практичне заняття 10.</u> Імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.		Дібрати з художньої літератури приклади використання слів із подвійним наголосом. Вивчити та віл практикувати скоромовки за темою. Вивчити та відпрактикувати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	5 5
Тема 5. Фразовий наголос.		<u>Практичне заняття 11.</u> Поняття про фразовий наголос. Сильні та слабкі форми. Логічний наголос. Емфатичний наголос. <u>Практичне заняття 12.</u> Поняття про взаємозалежність наголосу в реченні та його		Дібрати з художньої літератури приклади та розставити фразовий наголос (логічний наголос та емфатичний наголос). Вивчити та відпрактикувати скоромовки за темою. Вивчити	5 5

1	2	3	4	5	6
		семантичного навантаження. <u>Практичне заняття 13.</u> ПМР №3		діалоги.	5
Модуль 4. Інтонація та ритм.					
Тема 6. Інтонація. Графічне зображення інтонації. Способи інтонування тексту.		<u>Практичне заняття 14.</u> Інтонаційна група (синтагма) та її компоненти. Інтонаційні моделі. Графічне зображення інтонації (Graphical Presentation of Intonation). Термінальний тон, як головний компонент синтагми. Типи тонів. Використання тонів в комунікативних типах речень. Тonoграма речень автентичних аудіоматеріалів. Практичне використання фонетичних явищ.	2	Дібрати приклади використання дієслів у різних функціональних стилях.	4
		<u>Практичне заняття 15.</u> Інтонація розповідного, питального, окличного та спонукального речення. Інтонація речень зі вставними словами, зверненнями та однорідними членами. Інтонація в складних реченнях. Імітація зразків діалогічного мовлення. Імітація та продукування мовлення з вираженням позитивних та негативних емоцій засобами просодії. Опрацювання автентичних діалогів і текстів. Інтонування речень.		Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги. Дібрати уривки з художньої літератури з розповідними, питальними, окличними та спонукальними реченнями. Проінтонувати приклади.	4
	Тема 7. Ритм мовлення. Ритмічна група.	<u>Практичне заняття 16.</u> Особливості англійського ритму. Поняття «ритмічна група». Правила поділу на ритмічні групи. Відпрацювання автентичних		Дібрати з художніх текстів приклади вживання «ритмічних груп». Вивчити та відпрацювати скоромовки за	4

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Темп мовлення.		аудіоматеріалів, імітація зразків діалогічного мовлення. Практичне використання фонетичних явищ. Ритмічне читання англomовного тексту.		темою. Вивчити діалоги.	
		<u>Практичне заняття 17.</u> Особливості англійського темпу мовлення. Практичне використання фонетичних явищ.		Виписати з поетичних творів уривки та продемонструвати особливості англійського темпу мовлення. Вивчити та відпрацювати скоромовки за темою. Вивчити діалоги.	4
		<u>Практичне заняття 18.</u> ПМР №4			5
			6		84

Розділ 5. «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5.1 Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за вид навчальної роботи
Модуль 1. Фонетичні одиниці. Голосні звуки англійської мови. Транскрипція	
<u>Практичне заняття 1-5.</u>	1 бал x 5 = 5
ПМР 1	5
Тестування до тем 1-5	2 бали x 5 тем = 10
Модуль 2. Приголосні звуки, їх основні характеристики	
<u>Практичне заняття 6-8.</u>	1бал x 3 = 3
ПМР 2	5
Тестування до теми 3	2 бали x 1 тему = 2
Модуль 3. Наголоси та їх функції	
<u>Практичне заняття 9-13.</u>	1 бал x 5 = 5
ПМР 3	5
Тестування до тем 9-13.	2 бали x 2 теми = 10
Модуль 4. Інтонація та ритм.	
<u>Практичне заняття 14-18.</u>	1 бал x 5 = 5

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за вид навчальної роботи
ПМР 4	2
Тестування до тем 14-18.	1 бал x 3 теми =3
Екзамен	40
Всього по курсу	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентський олімпіаді, гуртку, об'єднання тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Бровченко Т. О., Корольова Т. М. Фонетика англійської мови (контрактивний аналіз англійської і української вимови): Підручник. – 2-ге вид. переробл. та доп. – Одеса: Вид-во ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2020. – 208 с.
2. Іщенко В. Л. Дистанційний курс з дисципліни «Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови» для студентів освітньої програми Філологія, рівень бакалавр / В.Л. Іщенко – Система дистанційного навчання Полтавського університету економіки і торгівлі. – Полтава: ПУЕТ, 2023. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3422>
3. Практична фонетика англійської мови. Частина 2. / Відповідальний редактор Бойчук Н. В. Навчальний посібник для студентів II курсу спеціальності 6.020303 «Філологія. Мова і література (англійська)». Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені І.Франка, 2013. – 180 с.
4. Ashton, Helen, Shepherd, Sarah. Work on your accent. Collins, 2020 – 208 p.
5. Ishchenko V., Horbuniova S., Kononenko O. Ways of training english pronunciation through

tongue twisters: experience of Poltava University of Economics and Trade. Збірник наукових праць: Витоки педагогічної майстерності. – Випуск 31 – Полтава: ПНПУ ім.. В.Г. Короленка, 2023 – С. 81-86.

6. Jean Yates, Pronounce it perfectly in English, BARRON'S : Barron's educational series, INC, 2005. –197 p.

Додаткові

1. Дворжецька М.П., Макухіна Т.В., Велікова Л.М., Снегірьова Є.О. Фонетика англійської мови: Фоностилістика, риторика мовленнєвої комунікації. Вінниця : Нова книга, 2005. – 208 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Основна іноземна мова: практична фонетика англійської мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації навчального матеріалу у програмі Power Point.
- <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/features/pronunciation>